



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 515/2021-9

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a zo sudcov Petra Straku a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného ADVOKÁTSKOU KANCELÁRIOU JUDr. Ján Tokár, spol. s r. o., Werferova 1, Košice, proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4Sžr/3/2019 zo 4. novembra 2020 o námietke zúčastnenej osoby [REDAKOVANÉ], zastúpenej Advokátskou kanceláriou Juristi s. r. o., Krivá 3, Košice, takto

rozhodol:

Sudca II. senátu Ústavného súdu Slovenskej republiky Peter Molnár **nie je vylúčený** z konania a rozhodovania vo veci sp. zn. II. ÚS 342/2021.

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavná sťažnosť, o ktorej koná a rozhoduje II. senát ústavného súdu, je pokračovaním sporu sťažovateľa a zúčastnenej osoby o pozemky, s ktorými je spojené právo vyberať miestne dane.

2. Zúčastnená osoba po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie podaním doručeným ústavnému súdu 31. augusta namietla zaujatosť sudcu ústavného súdu z dôvodu, že je občanom sťažovateľa. Podľa zúčastnenej osoby je dané, že sudca ústavného súdu má záujem na tom, aby sťažovateľ fungoval na čo najvyššej úrovni a zabezpečoval svojim občanom, a teda aj jemu samotnému, jeho rodine a blízkym verejnú službu na čo najlepšej úrovni, čo je závislé aj od výšky rozpočtu sťažovateľa. To, že sudca ústavného súdu je občanom sťažovateľa, ho môže zvädzať prikloniť sa k tomu, aby bolo rozhodnuté v prospech sťažovateľa, čo by mohlo pozitívne ovplyvniť aj jeho život.

3. Sudca ústavného súdu sa k námietke zaujatosti vyjadril tak, že zúčastnenou osobou tvrdené skutočnosti nezakladajú jeho pomer k účastníkovi konania a k veci v intenzite, ktorá by mala byť dôvodom vylúčenia z konania a rozhodovania o ústavnej sťažnosti. Konania,

ktorých účastníkom je jednotka územnej samosprávy, ktorej obyvateľom je sudca, sú bežnou súčasťou právneho života a schopnosť sudcu konať a rozhodovať v takomto konaní nestranne je súčasťou jeho sudcovských povinností a osobnej integrity. Zároveň tieto skutočnosti nespôsobujú ani to, že by sa mohol javiť ako nie nestranný sudca v očiach verejnosti.

II.

4. Podľa čl. IV bodu 1 písm. c) rozvrhu práce ústavného súdu o vylúčení sudcu pri rozhodovaní v senáte podľa § 51 ods. 2 prvej vety zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) rozhoduje tretí senát, ak ide o sudcov druhého senátu.

5. Podľa § 49 ods. 1 prvej vety zákona o ústavnom súde sudca ústavného súdu je vylúčený z konania a rozhodovania vo veci, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, účastníkom konania, zúčastnenej osobe alebo ich zástupcom možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti. Dôvod vylúčenia sudcu ústavného súdu spočívajúci v pochybnostiach o nezaujatosti podľa § 49 ods. 1 prvej vety zákona o ústavnom súde nadväzuje na požiadavku nestrannosti súdneho rozhodovania tak, ako je okrem iného definovaná aj v rozhodnutiach Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“). Nestrannosť má stránku subjektívnu a stránku objektívnu, keďže nestrannosť sudcu má význam pre dôveru verejnosti v súdnictvo (Olujic proti Chorvátsku, sťažnosť č. 22330/05, rozsudok ESLP z 5. 2. 2005, bod 57).

6. Pri teste subjektívnych okolností sa zisťuje osobné presvedčenie, postoj sudcu alebo jeho záujem v prerokúvanej veci. Osobná nestrannosť sudcu sa predpokladá, kým sa nepreukáže opak. Takýmto opakom môže byť sudcom prejavené nepriateľstvo alebo neznašanlivosť. Pri teste objektívnych okolností je dôležitá perspektíva nestranného pozorovateľa a relevantné je aj zdanie sa zaujatosti, teda či sú dané okolnosti, ktoré môžu vzbudzovať pochybnosti o nestrannosti sudcu (Daktaras proti Litve, sťažnosť č. 42095/98, rozsudok ESLP z 10. 10. 2000, bod 32). Pri objektívnom teste sú dôležitými kritériami dôvera verejnosti v rozhodovanie (II. ÚS 36/2012).

7. Z hľadiska subjektívneho niet pochyb o nezaujatosti sudcu ústavného súdu. Z hľadiska objektívneho je zrejmé, že vzťah sudcu ústavného súdu so sťažovateľom vyplýva z jeho príslušnosti k sťažovateľovi ako ústavne definovanému subjektu územnej samosprávy. Každý sudca ústavného súdu a každý sudca všeobecného súdu je nevyhnutne spojený nielen so Slovenskou republikou, ale aj s obcou a vyšším územným celkom, pričom všetky tieto subjekty sú v právnych vzťahoch, a preto prirodzene vystupujú v konaniach na všeobecných súdoch, ako aj v konaniach na ústavnom súde. Táto verejnoprávna príslušnosť však bez ďalšieho nemôže dôvodom na pochybnosti o nezaujatosti pri rozhodovaní vecí, z ktorých má väčšina majetkovoprávny alebo osobitne rozpočtový význam tak, ako tomu je aj v tomto konaní. Opačný prístup by viedol k paradoxným záverom o možnosti vylúčenia sudcov len na základe ich príslušnosti nielen k Slovenskej republike, ale aj k ďalším či už menším alebo väčším jednotkám územnej samosprávy. Vzťah sudcu ústavného súdu k sťažovateľovi vyplýva z jeho ústavou a zákonom vytvorenej príslušnosti k jednotke územnej samosprávy a u tretej nezaujatej osoby nemôže viesť k pochybnostiam o jeho nezaujatosti. Podľa § 49 ods. 1 prvej vety zákona o ústavnom súde nie je dôvod mať pochybnosti o nezaujatosti sudcu ústavného súdu, čo má za následok, že sudca ústavného súdu nie je vylúčený z konania a rozhodovania o ústavnej sťažnosti sťažovateľa.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. septembra 2021

Robert Šorl
predseda senátu